

РЕШЕНИЕ

**на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация
на докторска програма „Регионална геология” в професионално направление**

**4.4. Науки за Земята от област на висше образование 4. Природни науки,
математика и информатика в Геолого-географски факултет на Софийски
университет „Св. Климент Охридски”**

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика на 27.11.2017г. (Протокол №19) и на 15.01.2018г. (Протокол №1) по искане на висшето училище (вх.№ 702/02.11.2017г. и вх.№861/22.12.2017г.).

На заседание, проведено на 10.09.2018г. (Протокол №17), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група: проф. д.н. Румяна Вацева, проф. д.г.н. Стефан Шанов, докторант Мирослав Иванов, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 31.05.2018 г. (Протокол №10).

Експертната група извърши проверка на оценяваната институция в периода от 02.07.2018г. до 04.07.2018г.

2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма”:

Софийският университет „Св. Климент Охридски” (СУ) е изградил и осъществява необходимата политика по осигуряване на качеството на институционално ниво. Разработените вътрешни документи са съобразени със законовата и нормативна база на Република България и отговарят на съвременните изисквания в духа на стандартите на Европейския съюз. В

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Геолого-географски факултет (ГГФ) се следват регламентите за прием и обучение на докторанти, за качествено обучение при активно участие на докторантите в научноизследователския процес и са положени усилия за поддържане на информационна база за обучението и реализацията на докторантите. Обучението на докторантите по докторската програма по „Регионална геология“ е обект на наблюдение и периодичен контрол. Регулярно се проучва мнението на докторантите с оглед повишаване качеството на обучение, но е необходимо да се полагат повече усилия в тази посока и докторантите (в това число и завършилите) да бъдат включени по-активно в осигуряването на качеството на обучението по докторската програма. Осигурени са условия за гарантиране на академичните свободи, липса на дискриминация и висока научна етика, но при контрола за изпитни измами и плагиатство не се използва автоматизирана система за антиплагиатство.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“:

Темите на докторантурите по „Регионална геология“ са съобразени с развитието и нуждите на науката и обществените потребности в областта на геологическите науки. В СУ има създадени унифицирани стандарти за разработването, одобрението и прилагането на учебната документация, която периодично се анализира и обновява, но е необходимо да се положат допълнителни усилия в тази посока чрез периодично провеждане на консултации и проучвания с потребителите на кадри и докторанти, като се отчита тяхното мнение и интерес относно придобитите умения по време на обучението. Документацията по докторската програма е подробна и се води стриктно. Докторантите се обучават по индивидуален план. Препоръчително е периодично да се актуализират конспектите за кандидатстване за докторантурите. Докторската програма е съвместима с аналогични програми, което е условие за реализиране на мобилности. В ГГФ на СУ има Инспектор „Докторанти“, който контролира всички дейности по обучението на докторантите.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд“:

Обучението на докторантите по докторска програма „Регионална геология“ отговаря на съвременните изисквания за обучение в ОНС „доктор“. Индивидуалният учебен план е подробно разписан, като докторантите участват активно в неговото съставяне. Има изградена добра система за контрол на

напредъка на докторантите. Има приети наукометрични критерии за придобиване на степената „доктор“. Има регламентирани правила и организация за разглеждане на жалби от докторанти, но в периода 2012-2018 г. няма регистрирани такива.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация”

Обучението по специалност „Регионална геология“ се осъществява в съответствие с нормативните изисквания и заложените процедури. Създадена е административна система за регистриране хода на докторантурата и за реализацията на завършилите докторанти. Докторантите се стремят да спазват сроковете за обучение и защита. На ниво катедра и факултет се анализират преходните етапи на обучението и постигнатите от докторантите резултати. По докторската програма са обучавани 3 докторанти, от които 2 са отчислени с право на защита. Има една осъществена мобилност. Докторанти имат участия в различни научни форуми в страната и чужбина. Слабо е участието на докторантите в проекти с външно финансиране. Препоръчително е да се въведе практиката за организиране на годишни докторантски семинари. Необходимо е да се търсят повече и по-разнообразни възможности (не само Еразъм) за включване в програми за обмен на докторанти. Препоръчително е да се търсят възможности за включване в международни научноизследователски проекти с участие на докторантите, а не само към Фонд „Научни изследвания“ на СУ.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията“:

Хабилитираните преподаватели в обучаващото звено отговарят на критериите за оценка на кадрите, които могат да ръководят докторанти. Обучението и научното ръководство на докторантите се осъществява от компетентни в областта на докторската програма специалисти – 3 хабилитирани преподаватели. Те са автори на научни публикации – статии и доклади от конференции. Академичният състав на основен трудов договор осигурява добра академична среда за академични изследвания. Хабилитираните преподаватели търсят активно възможности за коопериране с изследователски колективи (в това число международни). Трябва да се положат повече усилия за разработване на проекти с национално и европейско финансиране с участие на докторантите, които служат като естествена среда за прилагане на усвоените знания.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научно-изследователската, художествено-творческата и спортна дейности“:

Катедра „Геология, палеонтология и изкопаеми горива“ разполага с необходимия капацитет от кабинети, библиотечни места и др., които създават благоприятни условия за успешна работа на докторантите. Университетът предоставя на докторантите достъп до база от данни и библиотека. Докторантите от докторската програма имат участия в научни конференции на национално и международно ниво. Няма публикации на докторанти в списания с импакт фактор. Част от материалната база (лекционните зали) се нуждаят от реновация. Финансирането на изследванията на докторантите не е достатъчно, в това число: за анализи, закупуване на данни, не се заплащат хоноруванията часове над определения минимум, практиките се финансират частично и т.н.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите“:

В СУ има изградени структури за управление на информацията, свързана с приема, обучението и реализацията на докторантите, която е задължителна за всички факултети и се прилага стриктно от деканата на ГГФ. Провеждани са вътрешни одити по предварително подготвена програма. В сградите на Ректората и на факултетите през 2016 г. са поставени анкетни кутии за писмени мнения, предложения и отзиви за качеството на административното обслужване, организацията и провеждането на учебния процес и други въпроси, свързани с управление на качеството. Но резултатите, свързани с управлението на качеството на обучението по докторската програма не са огласени публично (напр. в сайта на СУ), няма и данни за проведени анкетните проучвания с докторантите, с цел запознаване с мнението им относно качеството на докторантската програма и актуалността на учебния план.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти“:

Чрез сайта на СУ е обезпечен достъп до информация, свързана с акредитираните докторски програми и обявите за конкурси. Налице е достатъчно богата информационна база в полза на работата на докторантите. Общото впечатление е, че по-голямата част от информацията, която е от интерес за всички заинтересовани страни и обществеността е достъпна от

сайта на университета, но липсва добра логическа структура с подходящи достъп и връзки между страниците за нуждите на отделните типове потребители. Докторантите имат възможности за включване в проекти и мобилности. Препоръчва се по-активно включване на докторанти в програми за мобилност и в международни научни форуми. Университетът е активен участник по програма Еразъм+. ГГФ има 25 договора за мобилност на студенти и докторанти по Еразъм+ за периода 2014 – 2021 г.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии“:

В рамките на обучението в ОНС „доктор“ по докторска програма „Регионална геология“ се осъществява периодично актуализиране на учебните програми. Обсъждат се възможностите за усъвършенстване на процеса на обучение като СУ осигурява процедури и практики при планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторантските програми. По време на срещата с докторантите беше отбелязано, че е необходимо осъвременяване на част от учебната програма и конспекта за приемните изпити, както и необходимостта от подобряване на комуникационните канали между преподавателския състав и докторантите.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми“:

СУ регулярно преминава през планирани дейности за осигуряване на качеството, включително и на докторските програми, в съответствие с ESG, като се съобразява с изискванията на националните и международните агенции за оценяване на качеството. Докторската програма по „Регионална геология“ е акредитирана през 2012 г. от НАОА с висока оценка за срок от 6 години.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **15.10.2018 г. (Протокол №19)**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на докторски програми по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на докторска програма „Регионална

геология” в професионално направление 4.4. Науки за Земята от област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика на Геолого-географски факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски”, на основание обща оценка: 9,28 (девет цяло и двадесет и осем стотни).

2. Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, в съответствие с чл.79, ал.4 от ЗВО.

Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика формулира следните **препоръки**:

1. Да се активизира участието на докторантите в различни програми за мобилност.

Срок: постоянен

2. Да се подобри практическото прилагане на система за управление на качеството и огласяване на съответните резултати като се акцентира върху активното включване на докторантите, осигуряване актуалността на конспекта за кандидатстване по докторантурата и периодичното обновяване на учебния план.

Срок: постоянен

3. Да се модернизира и обнови материално-техническата база на докторантската стая.

Срок: постоянен

4. Да се осигурят допълнителни източници за подобряване финансирането на учебно-преподавателската и научноизследователската дейности на докторантите.

Срок: постоянен

5. Да се повиши публикационната активност на докторантите в реферирани и индексирани научни издания.

Срок: постоянен

6. Да се повиши участието на преподавателите в международни научноизследователски проекти.

Срок: постоянен

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: пълно съответствие.

Председател на ПКПНИ:

(проф. Мария Шишиньова)